

УДК 687

АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД МОДЕЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЖІНОЧИХ СУКОНЬ КІНЦЯ ХІХ ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ

І. О. ЗАСОРНОВА, В. В. БУГА

Хмельницький національний університет

При проектуванні нових моделей жіночого одягу святкового призначення, модельєри зазвичай обирають джерелом натхнення ансамблі різних історичних епох. При цьому враховується силует, пропорції, конструктивні елементи, колірна гама, вид матеріалу, види оздоблення одягу минулих років. Тому перед модельєром постає завдання трансформації історичного одягу в сучасний. Для цього потрібно обрати та дослідити історичний період необхідного виду одягу, виконати його аналітичний огляд та розробити сучасні моделі, враховуючи певні історичні ознаки.

Період кінця ХІХ початку ХХ століття характеризується великою різноманітністю силуетних форм у жіночому одязі, конструктивних членувань, видів оздоблення, застосуванням різнофактурних матеріалів тощо. Найбільш використовуваним видом одягу зазначеного періоду була жіноча сукня із S-, X- або A-подібним силуетом. Такої форми досягали за рахунок конструкції одягу, а також використання корсетів, шнурівок, поясів, великої кількості гудзиків на лінії талії, рис. 1.

Рис. 1. Види силуетних форм жіночих суконь кінця ХІХ початку ХХ століття

Лінія талії була дещо завищеною або розташовувалась на природному місці. На початку ХХ століття почали з'являться сукні з басками різної довжини та конфігурації. Довжина баски коливалась в межах: вище, на рівні або нижче лінії стегон. Нижній зріз баски мав пряму або фігурну форму. За рахунок використання баски або драпіровки, підкреслювалась лінія талії, ділянка стегон візуально збільшувалась.

Сукні зазвичай виготовлялись із поясами. Вони були різної ширини та довжини. Найчастіше пояси виготовлялись широкими та довгими. Кінці

пояса могли прикрашатись китицями, вишивкою, бахромою тощо.

Ліф виконувався приталеним, а спідниці суконь трапецієподібної форми. Виділялась лінія грудей за рахунок використання корсетів та конструкції ліфу.

Горловина V-подібна чи прямокутна з середньою глибиною декольте або круглої форми, яка оброблялась коміром-стоячком, мереживом, рюшами.

Рукави використовувались: вшивні, реглан, “летюча миша”. Залежно від пори року змінювалась довжина рукава. У літній період рукав сягав лінії плеча або ліктя, в демісезонний та зимовий періоди рукави були довгі.

Вшивні рукави у верхній частині мали об'ємну форму типу “ліхтарик”, із закладеними складками по лінії окату. Низ рукавів зазвичай оброблявся пришивними, відкладними манжетами або рюшами. Довжина суконь була максимальною, часто із шлейфом [1].

Одягу того періоду була притаманна багатошаровість з одночасним використанням різних видів матеріалів таких як: оксамит, мереживо, гіпюр, шифон, креп, атлас, репс, велюр, тюль тощо.

Наприклад, в одній сукні могли застосовуватись декілька видів матеріалів: гіпюр і атлас або оксамит і мереживо тощо.

Оздоблювали сукні рюшами, воланами, зборками, шнурами, навісними петлями з гудзиками, бахромою, вишивкою, хутром, поєднанням різних видів дороговартісного матеріалу тощо.

Вишивку виконували нитками або штучними перлами, бісером, стеклярусом, пайєтками, бусами, медальйонами тощо. Вироби святкового призначення оздоблювали вишивкою нитками золотого та срібного кольору. Дуже популярною у той час вважалась вишивка білими шовковими нитками на білому матеріалі одягу. Її розташовували у більшості випадків у верхній частині сукні, а саме на ліфі. Також вишивку розміщували по низу рукавів, баски, спідниці та на кінцях поясу.

Рисунок матеріалу або вишивку обирали тваринного або рослинного виду орнаменту [2]. Зазвичай серед тваринних орнаментів використовувались такі види: павичі, лебеді, метелики, а серед рослинних: лілії, троянди, іриси, пелюстки, рис. 2.

Безперечно, надзвичайно важливу роль відігравав підбір кольорів при виготовленні одягу. Досліджуваному періоду притаманна часта зміна кольорової гами, яка коливалась від пастельних, тьмяних до яскравих, насичених тонів. Зазвичай кольори використовувались природні: зелений, синій, бежевий, коричневий, червоний, білий, чорний. Змінювалась лише їх яскравість та насиченість. Поєднання відбувалось між однотонними або контрастними кольорами: бежевий і коричневий, чорний і білий або бежевий і синій тощо, рис. 3.

Рис. 2. Оздоблення одягу вишивкою та аксесуарами рослинного виду

Рис. 3. Поєднання однотонних або контрастних кольорів у жіночих сукнях

Поєднання різних фактур матеріалів, контрастних або однотонних кольорів та видів оздоблення в одній сукні надавало їй багатогранності, вишуканого вигляду та аристократичності.

Valentino, Roberto Cavalli, Escada, Gucci та інші всесвітньовідомі модельєри при створенні сучасного жіночого святкового одягу, часто обирають, як прототип сукні кінця XIX початку XX століття [3-5].

Ґрунтуючись на основних конструктивно-технологічних рішеннях цього періоду, модельєри створюють нові тенденції та напрямки моди. При цьому розроблені моделі максимально адаптовані до вимог сучасності, враховується призначення виробів, застосовуються новітні матеріали та технологія обробки, враховується можливість застосування прогресивного обладнання на етапі виготовлення виробів, рис. 4-5.

Рис. 4. Колекція жіночих суконь Valentino

Рис. 5. Колекція жіночих суконь Roberto Cavalli

Отже, на основі аналітичного огляду модельних особливостей історичного одягу можливо розробити серію моделей сучасних жіночих суконь святкового призначення для виготовлення у масовому виробництві.

Література

1. Західноєвропейський костюм ХХ століття [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://dn.khnu.km.ua/dn/k_default.aspx?M=k1161&T=03_4&lng
2. Засорнова І.О. Вибір орнаментів української національної вишивки при проектуванні жіночих костюмів для урочистих подій / І.О. Засорнова, О.М. Сарана, О.С. Засорнов // Вісник ХНУ. – 2008. – №6. – с. 198.
3. Iconic and luxurious patterns [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.robertocavalli.com/en-ua/sets/Woman/dresses>
4. Escada [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.escada.com>
5. Обзор коллекции Valentino весна-літо 2018 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://tossy.ua/obzor-kollektsii-valentino-vesna-leto-2018>